

Bersûc hat berdane lê bêsiûc 22 sal in girtî ye

DI 7'Ê KANÛNA 2018'an de, di danîşîna biryardayînê ya 'Doza Licê' de Dadgeha Cezayê Giran a 1'emîn a Îzmirê biryar da. Heyeta dadgehê ji ber ku bersûcê Ferman-dar Tûnay Yanardag miriye biryar da ku Yanardag ji dosyayê bê derxistin û der barê bersûcê Ferman-darê Cendirmeyan ê wê demê Eşref Hatîpoglu de jî biryara be-raetê da.

WELATIYÊ bi navê Mehmet Emîn Ozkan, di 22'yê cotmeha 1993'yan de li Licê ya Amedê bi hinceta ku 'Ferman-darê Cendirmeyan Bahtiyar Aydın kuştîye' cezayê mûebeta giran lê hat birin û hat girtin. Tiştê sosret ew e ku bersûcê dozê ferman-dar Eşref Hatî-poglu beraet kir lê welatî Mehmet Emîn Ozkan 22 sal in ji ber heman dozê girtiye û serbest nayê berdane... RÛPEL - 3

Stêrkeke geş ji ezmanê hizra neteweyî rijîya

KONSEYA Rêberber a KNK'ê bi boneya wefata profesor, nivîskar, zimannas û rewşenbîrê kurd û Kurdistanê Cemal Nebez peyameke sersaxiyê weşand. KNK'ê diyar kir ku stêrkeke geş ji ezmanê hizra neteweyî rijîya.

@rojname

10 Kanûn - Duşem 2018 E-mail: e-rojname@hotmail.com Hejmar: 200

Şerxwazî û aştxwazî

Bi girtina Sirri Sureya Onder û cezakirina Demirtaş û Baluken peyamek girîng ji hêla dewletê ve hat dayîn. Wan peyama; 'Qet hêviya çareseriyê û muzekereyan nekin' da û qasidên aştxiyê jî avêtin zindanê. Gelê kurd bi sed salan in ku di şert û mercên şer de dijî. Bi taybetî jî di 35 salên dawî de kurdan şahidî jî şerekî nedîtî ye ku mînakên wî li dinyayê kêm tînin dîtî kir... Nivîsa Tayîp Temel / R.3

KARNEYA ZILMÊ

Hefteya Mafên Mirovan îro dest pê dike. AKP ji sala 2002'yan vir ve îktîdar e û ji wê demê heta niha 47 hezar 910 caran mafê jiyane hatiye binpêkirin

47 HEZAR BINPÊKIRIN

Parlamentere CHP'ê ye Stenbolê Sezgin Tanrikulu binpêkirinê di 16 salên iktidara AKP'ê de ru dan bi navê "Karneya Binpêkirinê Mafan a iktidara AKP'ê" kir rapor. Li gorî rapora Tanirkulu di 16 salan de 47 hezar û 910 caran 'mafê jiyane' hatiye binpêkirin. Daneyên der barê çalakiyên Geziyê yê 2013'an daxilî vê raporê nehatine kirin.

KUŞTIN, GIRTIN, ÎŞKENCE

Di raporê de hat diyarkirin ku di 16 salên dawî de jî 14 hezar û 960 jin ji aliye zilaman ve hatine kuştin. Li gorî raporê di navbera 2011-2018'an de mafên jiyane yê 4 hezar û 3 zarokî hatine binpêkirin. Li gorî raporê 21 hezar û 325 kes bi îşkence û muameleyên nebaş re ru bi ru mane û herî kême 591 roj-namevan hatine girtin... RÛPEL - 3

Êlek Zer bi biryar in

Çalakiya Êlek Zeran a li Fransayê berdewam dike. Li gorî agahiyên dawî di çalakiya Êlek Zeran de 1385 kes ketin ber lêpîrsinê û tenê li Parisê 974 kes hatin binçavkirin. Li herêma Occitanîe ya li başûrê Fransayê, li bajarê Touloûseyê şerêkir giran ru da... RÛPEL - 4

Zebihî hat oxirkirin

Her du birayên bi navê Rehîm û Keywan Zebihî ji bo filmekê li ser kolberan çebikin çûbûn bajarê Baneyê yê rojhilatê Kurdistanê, lê ji hêla kesên ne diyar ve hatibûn kuştin. Her du bira bi tevîbûna gelek hunermendan bi merasîmeke girseyî hatin oxirkirin.

Seta Folklor Kovaran

Weşanên Wardozê bi navê "Seta Folklor Kovaran" hemû nivîsên folklorîk ên kovara Hawar, Ronahî û Roja Nûyê tesnîf û çap kirin. Set jî sê pirtûkan pêk tê. Weşanxaneyê Wardozê bi vê setê şewqê li folklorê kurdî zêde kir... RÛPEL - 6

Li dijî zilmê berxwedan

Hevserokê KCD'ê Berdan Ozturk tîkildarî tecrîdê û greva birçîbûnê axivî û diyar kir ku diroka zilmê hebe diroka berxwedanê jî heye û wiha got: "Diroka me diroka berxwedanê ye. Kurdan hemû destkeftiyên xwe bi berxwedanê bi dest xistine."... RÛPEL - 3

Piştgirî mezin dibe

Hevseroka KCD'ê Leyla Guven ji bo tecrîda li ser Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan were rakirin 33 roj in di greva birçîbûnê de ye. Li gelek girtîgehan, li Kurdistan û Ewropayê çalakiyên grevê dewam dikin. Li Amedê jî endamên KCD, TJA, DBP û HDP'ê dê dest bi greva birçîbûnê bikin... R - 3

Ganî CPT cade bikewo dewre

Tecrîdo girankerde ke Rayberê Şarê Kurdî Abdullah Ocalanî ser o yeno domnayene, dewam keno. Avûkatê Rayberê Şarê Kurdî Abdullah Ocalanî İbrahim Bîlmezî tecrîdî rê hêrsê xo ard ziwan û va: "Ganî sere de CPT û sewbîna dezgeyê Ewropa seba İmralî cade bikewî dewre. Meseleyê kurdî de muxatabê dewleta tirkî Ocalan o. Qerare MHMEyî şîyasî yo."... RÛPEL - 5

Çalakiya wijdanî vila bena!

Ewro seba ke na bêhiqûqî orte ra bêra wedarnayîş çalakîyî estî. Demêko derg o ke nê çalakîyî dewam kenî. Labelê çalakîya en peyêna ya ke hema... Nûştayê U. Serhildan Andan / R - 5

Li Siûdiyê jin êdî dikarin di wezaretada dadê de bixebitin

RIYAD - Cara yekemîn di dîroka Erebiyana Siûdî de jin wek karmend di Wezaretada Dadê ya Siûdiyê de kar dikin. Rojnameya Ekaz a Siûdiyê ragihand ku piştî hate aşkerakirin ku jin jî dikarin di Wezaretada Dadê ya Erebiyana Siûdî de kar bikin, karmendên jin di pênc beşan de dest bi kar kir. Jinan beriya demê berna-

meya amadekirinê ku rêveberiya jinan amade kiribû, bi dawî kir da ku pêşxistina wezaretê di gelek aliyên de pêk bînin. Li gorî rojnameya Ekazê, karmendên jin dê di dadgeh, nivîsên dadgehê, pêşwazîkirin, rêveberî, rêveberiya bangewaziyê, komîteyên lihevvanî û rêveberiya malbatan de cih bigirin.

Jin zîhniyeta zayendperest diguherînin

Mala Jinan a kantona Girê Spî ji bo perwerdekirina jinan û çareserkirina dozên jinan bê navber dixebite. Li gorî rêveberan di demên dawîn de hejmara pirsgerêkan ku tene navendê kêmbûye. Ev jî bi saya rê û rêbazên çareserkirina pirsgerêkan û perwerdekirina jinan û civakê pêka hatiye

Çeteyên DAÎŞ'ê dema ku kantona Girê Spî dagir kiribû, hemû saziyên girêdayî jinan qedexeyê kiribûn, her wiha jin di civakê de bê par hiştibûn. Piştî ku kanton ji aliyê şervanên YPG û YPJ'ê ve hatî rizgarkirin, jinan jî nû ve xwe bi rêxistinê kir, komunn û meclîsên xwe ava kirin. Heya niha 35 komun û meclîsên jinan hatine avakirin. Jinên kantonê her wiha saziyên xwe yê xweser vekirin ku karibin jinan perwerde bikin û pirsgerêkan wan çareser bikin. Yek ji van saziyan jî Mala Jinan bû.

Di destpêka vekirina Mala Jinan de hema bêje mehê 50 pirsgerêk radestî Mala Jinan dihatin kirin, piraniya wan girêdayî zewicandina di temenê biçûk de bûn. Endamên Mala Jinan jî bo çareserkirina pirsgerêkan xebateke bînavber pêk tîne. Li gorî endamên Mala Jinan di demên dawî de hejmara pirs-

gerêkan tî gel wan, kêmbûne niha mehane zêdetirî 20 pirsgerêk tî ew jî bi rêgezên edaleta civakî tî çareser kirin.

Rêvebera Mala Jinan a kantona Girê Spî Fadiya Şerîf Xelîl li ser mijarê wiha tîne ziman: "Heta niha li gund û bajarokên kantonê me 35 komun ava kirin, her komunek civînên xwe yê asayî li dar dixê. Me karî roleke erênî di perwerdekirina jinan û pênasêkirina rola wan de bilîzîn." Fadiya Şerîf destnîşan kir ku piraniya pirsgerêkan ku tî gel wan, girêdayî zewicandina di temenê biçûk de ne û pirkirina hevjinan e û da zanîn ku piraniya pirsgerêkan bi rêgeza edaleta civakî hatin çareser kirin. Fadiya Şerîf Xelîl di dawiya axaftina xwe de wiha got: "Wek Mala Jinan em mafên jinan diparêzin û wan perwerde dikin da ku rola xwe di civakê de pêk bînin." **GIRÊ SPI**

Doza Nisêbînê bê alî nayê lêkolînkirin

Di qedexeya derketina derve ya Nisêbînê de di 26'ê gulana 2016'an de 53 kesên hatibûn tehlîyekirin hatin girtin. 5'emîn runîştina dozê wê îro were dîtîn. Girtiyên jî aliyê 4'emîn Dadgeha Cezaya Giran a Mêrdînê ve li salona Konferansa Midûriyeta SGK'ê tî darizandin bi 76 caran cezayê mûbetê giran tî darizandin. Nûrşan Demîr a di qedexê de li mala xwe ya li taxa Firatê bû û piştî tehlîyekirinê hat girtin dayika 5 zarokan e. Nûrşan ya li girtîgeha Tîpa T ya Wanê dimîne beriya rûniştinê nameyek ji JINNEWS'ê re şand.

Nûrşanê di nameya xwe de wiha got: "Ez dayikek im. 3 sal e di girtîgehê de me. Di şexsê min de zarokên min tî darizandin. Jiyana perwerdeya wan qedya. Gelek pirsgerêkan derûnî bi wan re çêbûne. Girtina min tî nekîr ez şandim bajarekî din. Şansê dîtina zarokên min kêmbû. Ji ber rewşa aborî zarokên min nikarin bî. Bavê wan li bajarekî din dixebite. Ev jî bo tehlîyekirina min hincetên şênber in. Di dosyayê de der barê şexsê min de tu delîlek şênber tune ye.

Tenê li mala xwe xwedî derketim
Îfadeyên kesên bê wîjdan hene. Ger hinek bi wîjdan tevbigerin wê bizanibin ez di çî şertan de li wir mame. Min dixwest ku heyetê wê dosyayê bê alî binixîne. Pevçûn ne li çolterê li taxa me pêk hat. Ez tenê xwedî li mala xwe derketim. Ji van pêkanînan malbata min zirara mezin dît, Ez hatim girtin. Malbata min carna bi mehan nikare bê hev dîtina min. Ger darizandinek adilane bê kirin ez ê bî berdand.

Tenê carekê îfade hat girtin
Îro dadgeha min heyê bawer im ez dîsa tev li nebim. Tenê carekê îfadeya min hat girtin. Piştê hatim sirgûnkirin. Ez dixwazim tev li rûniştinê bibim û darizandinek adilane pêk bî."

MÊRDÎN

Pêşlêgirtina tundiyê bi perwerdeyê pêkan e

Li Hela Rewşenbîrî ya Silêmaniyê di çarçoveya pêngava tîkoşîna li dijî tundiya li hemberî jinan de, jî aliyê

wezaretada rewşenbîrî û ciwanan ve bi hevkarîya Rêveberîya Huner û Rewşenbîrî ya Silêmaniyê ve semînerêk jî bo karmendên rewşenbîrî û hunerî hate dayîn.

Semîner jî aliyê mamostaya zanîngehê Xuşî Letîf ve hat pêşkêşkirin. Letîf di semînerê de aşkera kir ku her nêzikatiyek xerab cureyêkê tundiyê ye û got: "Tundiya li hemberî jinan jî zêde bûye û wekî diyardeyek lê ha-

tiye. Ji bo pêşlêgirtina tundiyê divê kar li ser zagonan were kirin. Kesên ku tundiyê dikin werin cezakirin."

Xuşî Letîf di dewama axaftina xwe de bal kişand ser girîngiya perwerdeya civakî û wiha domand: "Ji bo pêşlêgirtina tundiyê rolek girîng dikeve ser milê perwerdeyê. Daxwaz ji hunermendan dikin ku di karê xwe yê hunerî de zêdetir girîngî bidin mijara perwerdeyê." **SILÊMANÎ**

Jin kevneşopiya 'kade'yê didomînin

Kevneşopiya 'kade' ku bi navê kulîçeya kurd tî zanîn û di tenûrê de tî pijandin, jî aliyê jinan ve tî berdewam kirin. Leyla Peyan ya bi salan e kade dipijîne, diyar kir ku tehma kadeyê jî ardên biraştî û gûzan tî.

Kade li gelek bajarên Kurdistanê tî çêkirin û bi salan e wek kevneşopî nîfş bi nîfş heta îro hatiye. Yek ji kesên ku wê kevneşopiyê didomîne, Leyla û keça wê Meryem Peyam a li Sixkê ya Wanê dijîn e.

Leyla diyar dîke ku di temenê biçûkatiyê de çêkirina kade jî dayika xwe hîn kiriyê û wiha got: "Ewil em hevîr dikin. Tîrş dibe û em piştê dibin li tenûrê dixin. Meryem jî hundirê kadeyê çêdike. Em ardê biraştî û gûzan dikin navê. Em şekir an jî xwê jî dikinê. Ji ber zivistanê em zêde çêdikin û davêjin cemedankê."

Leylayê di dawiya axaftina xwe de da xuyakirin ku çêkirina kadeyê gelek bi zehmet e û got ger hevîrê wê baş çênebe bi tenûrê ve jî nagire û divê rûnê hevîr baş bê pîvan. **WAN**

Têkoşîna jinek û berxwedana Şêxmeqsûdê

Nisrîn Cefo dayika 6 zarokan e û temenê wê 41 sal e. Piştî ku xwendin berda, jî dayika xwe fêrî dirûnkariyê bû. Nisrînê rêya xwe tenê berdewam kir û cilên cuda, dodel û jî tevahî temenan re li sîkan bala wê dikişandin lê nikarî hin cil bidirûtina û diçû jî sîkê dikirin û jî nû ve çêdikirin jî bo ku fêr bibe.

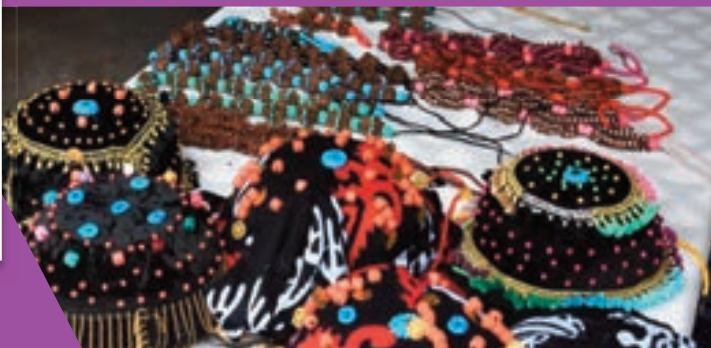
Bi domana demê re heweskarîya Nisrînê bi pêş ket û jî şênîyên taxê û xizman re tevahî modelên folklorîk û cilên zarokan dirûtin. Di dema şerê Şêxmeqsûdê de Nisrîn ranawesta, berevajî hîn zêde bû û alîkariya şênîyan kir ku li ser axa xwe bimînin û jî ber şer û ambargoya li ser taxê şênîyan nikarî cil ji zarokên xwe bikiriyana û berê xwe dan Nisrînê, jî bo sererastkirin û çêkirina cilan bi bihayeke hindik an jî bê pere.

Her wiha dirûtina cilên jinên ku jî bo amadekirina xwarina şervanan di çepêrên şer de dixebitin, girt ser xwe û jî wan re didirûtin. Ji ber porsoriya Nisrînê di dirûtina cilên folklorîk de bû sedem ku cilên komên govendê bidirû. Her wiha Nisrînê destnîşan dîke ku piştgiriya dayika wê jî bo dirûtinê hişt ew di vî pişeyî de bibe pispor. **HELEB**

Li Kellarê pêşangeha karên rengin

Komek jinên ciwan ên Germiyanê jî bo nîşandana berhemên jinan ên bi destan pêşangehek vekir. Li ber Parka Leyla Qasim a navçeya Kellar a ser bi idareya Germiyanê komek jinên ciwan ên xwedî huner, bi alîkariya Rêxistina Xelkê û Rêxistina Rewşenbîrî ya Xanzad pêşangehek ya berhemên karê destan vekir. Di pêşangehê de gelek tiştên jî bo raxistina nava malê, jî bo zarok, jinan û gelek tiştên ku di pêşangehê de hatin nîşandan hemû jî aliyê koma Jinên destrengîna a Germiyanê ve hatine çêkirin. **GERMIYAN**

Karneya bînpêkirinên mafan ê AKP'ê

Li gorî "Karneya Bînpêkirinên Mafan a Îktîdara AKP'ê" di navbera 2002 û 2018'an de 47 hezar û 910 caran "mafê jiyane" hatiye bînpêkirin. Her wiha di 16 salên dawî de 14 hezar û 960 jin hatine qetilkirin û 22 hezar cinayetên kar pêk hatine

Parlamentêrê CHP'ê yê Stenbolê Sezgîn Tanrikûlû bînpêkirinên di 16 salên îktîdara AKP'ê de dan bi navê "Karneya Bînpêkirinên Mafan a Îktîdara AKP'ê" kir rapor. Li gorî rapora Tanrikûlû di 16 salan de 47 hezar û 910 caran "mafê jiyane" hatiye bînpêkirin. Daneyên der barê çalakiyên Geziyê yê 2013'an de daxilî vê raporê nehatine kirin.

Di raporê de hat diyarkirin ku di 10 mehên ewil ên sala 2018'an de 363 jin ji aliyê zilaman ve hatine kuştin û di 16 salên dawî de jî 14 hezar û 960 jin ji aliyê zilaman ve hatine kuştin. Di raporê de hat diyarkirin ku di sala 2018'an de ji ber koçberiyê 83 kes mirine û di 16 salên îktîdara AKP'ê de jî 58 kes bi "cinayeta nefretê" hatine kuştin.

Mafên 4 hezar zarokî bînpê kirine

Li gorî raporê di navbera 2011 û 2018'an de mafên jiyane yê 4 hezar û 3 zarokî hatine bînpêkirin. Her wiha di raporê de hat diyarkirin ku di sala 2018'an de hezar û 797 û di navbera 2002 û 2018'an de jî herî kêm 22 hezar

û 224 kes bûne qurbanên cinayetên kar.

Di raporê de hatiye destnîşankirin ku di navbera 2008 û 2018'an de 357 kes li leşkeriyê bi awayekî "guman" mirine. Îstatîstîkên bînpêkirinên mafan ên di dema hewldana darbeyê ya 15'ê Tirmehê de jî tê de cih girtin. Li gorî raporê 179 sivil, 62 polis û 29

leşker û bi giştî 270 kes mirine û 2 hezar û 195 kes jî birindar bûne.

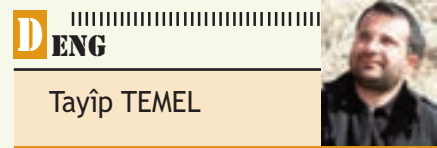
Bi hezaran kes hatine îşkencekirin

Li gorî raporê di navbera 2002 û 2018'an de 21 hezar û 325 kes bi îşkence û muameleyên nebaş re rû bi rû mane. Ji vana 2 hezar û 14 kes di sala

2018'an de bi îşkence û muameleya nebaş re rû bi rû mane. Li gorî raporê di navbera 2002 û 2018'an de herî kêm 591 rojnamevan hatin girtin. He-tanî daneyên 30'yê mijdara 2018'an; 175 rojnamevan girtî ne.

Li gorî rapora Tanrikûlû piştî hewldana darbeyê ya 15'ê Tirmehê heta Tirmeha 2018'an jî 177 zanîngehan 6 hezar û 81 akademîsyen hatine îxracîkirin. Ji kesên hatine îxracîkirin nêzî 400 heb jê akademîsyenên îmze danîne bin danezana aştiyê. Li gorî vê raporê jî ber vê danezanê der barê nêzî 200 akademîsyenî de doz hat vekirin û 21 akademîsyen jî hatin cezakirin.

Li gorî raporê di navbera 2012 û 2017'an de 16 hezar û 28 kes întihar kirine. Li gorî raporê piştî îlankirina Rewşa Awarte heta sala 2017'an 49 saziyên tendurîstiyê yê taybet, 2 hezar û 271 sazî û dezgehên perwerdehiyê yê taybet, hezar û 427 komele û 15 weqf û 19 sendîka bi KHK'an hatine girtin. ENQERE

Şerxwazî û aştxwazî

Bi girtina Sirri Sureya Onder û cezakirina Demîrtaş û Baluken peyamek giring jî hêla dewletê ve hat dayîn. Wan peyama; 'Qet hêviya çareseriyê û muzakereyan nekî' da û qasidên aştiyê jî avêtin zindanê.

Gelê kurd bi sed salan e ku di şert û mercên şer de dijîn. Bi taybetî jî di 35 salên dawî de kurdan şahidî jî şerekê nedîtî yê ku mînakên wî li dinyayê kêm tînin dîtin kirin. Neyarê kurdan qetlîam û jenosîdên hovane li ser wan meşandin. Ji ber vê yekê jî di lûxata kurdan de peyven wêkî 'ŞER', 'QETLÎAM', 'QIRKIRIN' cihekî giring digirin.

Dibe ku jî ber dijwari û giraniya şer be di ferhenga kurdan de cihê peyven 'AŞTÎ' û 'ÇARESERÎ' gelek mezin e. Kurd jî heft salî heta 70 saliyên dema devê xwe vedikin dibêjin; 'Em aştiyê dixwazin'... Di şert û mercên dijwar ên şer de jî û di nava aramiyê de jî daxwaz û doza wan her û her 'AŞTÎ' ye.

Li gorî gelek zanyarên civakî û siyasî 'AŞTÎ' tenê nayê wateya 'rewşa bêşer û aram', her wiha tê wateya nêrîna li jiyane û pejiyandina xwezaya civak û gerdûnê. Heke hêzek an jî kesek xwedî feraset û zîhniyeta serdest û hikûmdariya li ser civak, xweza û derdorê be ne pêkan e ku mirov li wir behsa 'rewşhala aştiyê' bike.

Îro li hemû cihanê tu peyv bi qasî têgeha 'AŞTÎ' yê nehatiye pîrozîkirin û li ser tu gotinên din ev qas stran, helbest û nivîs nehatine nivîsandin. Têvî ev qas eleq û pîrozîkirinê jî mirovahî hîn jî li hemû deverên cihanê birçî û tîn in bo aştiyê.

Bêguman gelek sedemên vê yekê hene. Lê sedema esasî û girîngtir jî ew e ku her kes wateyê cuda li gotina 'AŞTÎ' bar dike.

Li gorî hinek zanyar û civaknasan aştiyê encax piştî jîholêrakirina hest, hiş û rewşa şer bê sazîkirin. Ango ew kes û derdor di wê baweriyê de ne ku 'AŞTÎ' bi tunekirin û jîholêrakirina rewşa dijber dê bê fêhmîkirin û peydakirin.

***

Em bînan ser mijara kurdan a aştiyê û hêviya çareseriyê...

Rewşeke pir aşkera heye. Li holê dewlet û hikûmeteke ku bi amûr û artêşeke mezin êrîşî kurdan dike heye. Rayedarên vê hikûmeta êrîşkar bi tu awayî behsa aştiyê û diyalogê nakin û her tim dibêjin 'em ê koka wan biqelînin'.

Li aliyê din jî Tevgera Kurd a di her şert û mercan de behsa girîngiya aştiyê, diyalog û muzakereyan dike heye.

Gelo di rewşa heyî de divê aştxwaz û alîgirên çareseriyê bangî kîjan alî bikin? Divê dijberên şer li hemberî kîjan alî rawestin?

Bêguman divê helwest li hemberî aliyê ku şerxwaz bê nişandan û heta divê ew derdor hemû li kêleka kurdên azadîxwaz û aştxwaz cihê xwe bigirin.

Lê tiştê zelal heye ku aştxwaz jî dewleta şerxwaz bêhêvî ne û heta ji ber zextan nikarin bi rehetî helwesta xwe li hemberî wan nişan bidin. Vêca bi rehetî bang li kurdên di bin xetereya qetlîamê de ne dikin ku 'aştiyê û diyalogê' esas bigirin.

Êdî zelal e ku heta aştxwaz û derdorên dijberiya şer dikin li hemberî êrîşên dewletê ranwestin û pêşî li wan negirin, nikarin behsa aştiyê û diyalogê jî bo aliyê kurd bikin.

Heta li gorî Peymana Medîneyê divê navbeynkar bang li her du aliyan bikin da ku aştiyê pêk bînin, lê kîjan alî qebûl neke divê li hemberî wî alî bikevin nav têkoşîneke çalak.

Dîroka berxwedana kurdan jî heye

Mehmet Şah ORUÇ - OZGUR PAKSOY / AMED - MA

Hevserokê KCD'ê û Parlamentêrê HDP'ê yê Agiriyê Berdan Ozturk tecrîdkirina Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan û çalakiyên greva birçîbûnê yê di şexsê hevserokê KCD'ê Leyla Guven de hatin destpêkirin nixand. Ozturk diyar kir ku tecrîda li ser Ocalan li dijî hiqûqa navneteweyî ye û wiha got: "Çi dibe bila bibe bi tu awayî tecrîd nayê qebûl kirin. Birêz Ocalan çi dema biaxive, dengê wî yê jî bo aştiyê, demokrasî û azadiyê bilind dibe, rewşa heyî diguhere. Lê jî bo ku civak vî dengî nebihîse, tecrîdê girantir dikin. Armanç dikin gel û birêz Ocalan jî hev qut bikin."

Ozturk da zanîn ku bi kûrîkirina tecrîdê re dixwazin peyama 'Em ê we tune bikin, em ê we di jenosîdê re der-

bas bikin û em ê vîna we serobin bikin' bidin gelê kurd û ev tişt anîn ziman: "Dîroka me dîroka berxwedanê ye. Kurdan hemû destkeftiyên xwe bi berxwedanê bi dest xistine. Heya niha tu kesî bi xêra xwe tu maf nedane gelê kurd. Hemû êrîşên xwe li ser kurdan

ceribandin. Bajarên wan serobin kirin û bi hezaran kurd girtin. Gelo bi ser ketin? Na. Ger hîna em li vîr in, wê demê ew qet bi ser neketin. Ger dîroka wan a zilmê hebe, a me jî dîroka me ya berxwedanê heye."

Ozturk behsa girîngiya çalakiya greva birçîbûnê ya Leyla Guven jî kir û bi van gotinan dawî li axaftina xwe anî: "Pêkanînen hovane yê Esat Oktay bi berxwedanê têk çûn. Ji bo pêvajoya şer bi dawî bibe birêz Guven dest bi çalakiya greva birçîbûnê kir. Daxwazên Guvenê daxwazên me ne jî. Girtiyên siyasî û HDP'î hemû xwedî li daxwaz û çalakiya Guvenê derdikirin. Çalakiya Guvenê da destpêkirin, çalakiyê wijdanî ye û divê hemû beşên civakê yê xwedî wijdan xwedî li vê çalakiyê derbikevin. Ancax bi vî awayî wê ev çalakî bi encam bibe."

Pêwîstî bi zêdekirina zextên navneteweyî heye

Piştgiriya ji bo daxwaza Leyla Guven a rakirina tecrîdê li qada navneteweyî jî zêde dibe. Di vê çarçoveyê de Parlamentera Partiya Çep a Swêdê Amîneh Kakabaveh li ser tecrîdkirina Ocalan û grevên birçîbûnê jî ANF'ê re axivî. Kakabaveh di destpêka axaftina xwe de bi bir xist ku Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan bi regekî giran hatiye tecrîdkirin û wiha got: "Eger Tirkiye dixwaze li cihanê bi başî qala wê bê kirin, divê tavilê hurmetê nişanî mafên bîngêhînen ên Ocalan û girtiyên din ên siyasî bide. Ya ku li Tirkiyeyê tê kirin, zalimane û hovane ye."

Kakabaveh destnîşan kir ku dîroka nişan daye ku li cihê zext û zîlm hebe, berxwedan û têkoşîn jî heye û axaftina xwe wiha bi dawî kir: "Ji bo bidawîkirina tecrîdkirina Ocalan pêwîstî bi têkoşîneke siyasî heye û divê PKK jî

nava listeya 'rêxistinên terorê' were derxistin. Ji bo bidawîkirina tecrîdkirina Ocalan divê hîn bêhtir zext li CPT, Yekitiya Ewropa û saziyên navneteweyî were kirin. Kurdîstaniyên li welatên rojvaya ne, ji bo bandorê li hikûmet û parlamentera bikin divê bikevin nava hewldanan. Heta tecrîdkirina Ocalan bi dawî nebe dê şerê li Tirkiyeyê hîn girantir bibe."

Tecrîd şermezar kirin

Li bajarê Torîno yê Îtalyayê her sal bi navê "Na ji şer re" meş tê lidarxistin. Kurdîstanî jî tev li meşa îsal bûn û di çalakiyê de tecrîdkirina rêberê xwe Ocalan şermezar kirin. Kurdîstaniyan di meşê de piştgiriya xwe ji bo çalakiya greva birçîbûnê ya Guven anî ziman. Grewa birçîbûnê ya li paytexta Danîmarka Kopenhagenê hatibû destpêkirin

jî didome û kete roja xwe ya 3'ê min. Çalakgerên di grevê de ne bang li CPT û saziyên din ên navneteweyî kirin û ji wan daxwaz kirin ku ji bo rakirina tecrîdê bikevin nava liv û tevgerê.

Li aliyê din li bajarê Grazê yê Awûsturyayê jî ji bo şermezarkirina tecrîda li ser Ocalan greva birçîbûnê dest pê kir. Grev li salona Navenda Civaka Demokratîk a Kurd (NCDK) pêk tê û 10 kes tev li bûne. Gelek Kurdîstanî û dostên wan ên Awûsturyayî serdana çalakgeran kirin. Komek ji ciwanan a jî Rêxistina Ciwanan a SPO'yê jî peyama piştgiriyê ji bo gelê kurd da. Kurdîstaniyên ku ji bo bidawîkirina tecrîdkirina Ocalan li Swîsreyê ketine greva birçîbûnê jî banga mezinkirina berxwedanê kirin û gotin ku ew jiyaneke bê Ocalan tu carî qebûl nakin. AMED

HDP grevê dibe desteya giştî ya meclîsê

Çalakiya greva birçîbûnê ya bêdem û bêdorveger a Hevseroka KCD'ê û parlamentera HDP'ê ya Colemêrgê Leyla Guven ku ji bo rakirina tecrîda girankirî ya li ser Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan daye destpêkirin di roja 33'yan de didome. Her wiha heman çalakiya girtiyên ji doza PKK û PAJK'ê yê li girtîgehên bakurê Kurdistanê û Tirkiyeyê girtîne jî kete roja 14'yan û komên duyemîn çalakiyan dewr girtin. Piştîriya jî bo van çalakiyan hem li Kurdistanê û hem jî li qada navneteweyî her ku diçe zêdetir dibe û bi sedan kes bi heman daxwazê di greva birçîbûnê de na.

Di vê çarçoveyê de HDP çalakiya greva birçîbûnê ya Guven dê bibe desteya giştî ya meclîsê ku dê îro hevdiîtinên budceya 2019'an dest pê bikin. Desteya Rêvebir a Navendî ya HDP'ê di civîna xwe ya 6'ê kanûnê de ji bo çalakiya greva birçîbûnê ya Guven biryara plansaziya nû wer-girt. Dê HDP di nav koordînasyona ku li Amedê ji bo çalakiya Guven hat çêkirin de û bi awayekî çalak di nav çalakiyên bînan lidarxistin de cih bigire. Li gorî çavkaniyên HDP'ê dê der barê çalakiya Guven de li tevahiya Tirkiyeyê çalakiyên deng û tefandina ronahiyên bê destpêkirin.

Îro li desteya giştî ya meclîsê der barê qanûna budceyê de axaftin bînan kirin. Dê koma HDP'ê di axaftina xwe de bal bikişîne ser rewşa Guven. Kadroya HDP'ê dê bi tevahî tev li hevdiîtinan bibe û mijara sereke jî greva birçîbûnê ya Guven be. Her wiha HDP hewl bide bi daxwaza edaletê li Amed û Stenbolê jî bo lidarxistina mîtingan bixebite. ENQERE

YPG'ê li Efrînê 4 çete kuştin

Şervanên YPG û YPJ'ê li Efrînê li dijî artêşa tirk a dagirker û komên wê yê çete 3 çalakiyên sabotajê pêk anîn. Navenda Ragihandinê ya YPG'ê tîkildarî van çalakiyan daxuyanîyêke nivîskî weşand.

Navendê ragihand ku hêzên wan di çarçoveya Qonaxa Duyemîn a Berxwedana Serdemê ya Efrînê de li navenda Efrînê û bejahiya navçeyên Cindirês û Bilbilê, li dijî artêşa tirk a dagirker û komên wê yê çete 3 çalakiyên sabotajê pêk anîne. Navendê diyar kir ku di encama çalakiyên hêzê wan de 4 çete hatine kuştin. EFRÎN

Li Ermenistanê hilbijartina pêşwext pêk hat

ERIVAN - Hilbijartina asayî ya Ermenistanê dê di 2022'an de pêk bihata lê piştî aloziya ku rû da hilbijartin bi awayekî pêşwext duh pêk hat. Dengdayîn saet di 08.00'an de dest pê kir û heta saet 16.00'an dewam kir. Di hilbijartinê de 9 partî û 2 bilokên hilbijartinan ketin pêşbarka 101 kursiyên li parala-

mentoyê. Li gorî zagonên Ermenistanê, her partiyek divê herî kêm ji sedî 5 dengê hilbijêran bigire da ku bikaribe di parlamentoyê de kursiyekê xwe hebe. Lê bilokên hilbijartinan divê ji sedî 7 dengên bigirin. Çavdêr texmîn dikin ku bloka Paşinyan di parlamentoya nû de dengê herî zêde bistîne.

Amirî: Falih Feyaz namzetê Adil Ebdulmehdî ye

Serokê Hevpeymaniya Fetih Hadî Amirî ragihand ku ji bo wezaretê hundirîn Falih Feyaz namzetê Adil Ebdulmehdî ye.

Serokê Hevpeymaniya Fetih Hadî Amirî der barê namzetê Wezaretê Hundirîn ya Iraqê Falih Feyaz de nêrîna xwe bi daxuyaniyê çapemeniyê aşkera kir. Amirî di daxuyaniya xwe de diyar kir ku merciyeta dinî rê daye ku serokwezîr xwe bi xwe namzetên xwe ji bo kabîneya nû ya Iraqê diyar bike û wiha got: "Destpêkê me li ser 14 namzetan bi koma Saïron re li hev kir, ew ên din ji hatin paşvexistin."

Herwiha Amirî di dewama daxuyaniya xwe de qala hikûmetên beriya niha ji kir û ev tişt got: "Hikûmetên beriya niha ji hinek caran deng nedihat dayîn li ser hin wezaretan. Ji ber wê pêwîst e yan destûr bi serokwezîr were dayîn, xwe bixwe kabîneya xwe temam bike, yan ji ji kesekî zêdetir namzet werin nişandan ji bo wezaretan."

Amirî behsa namzetbûna Falih Feyaz a ji bo wezaretê hundirîn kir ku gelek pirsgrêk ji ber namzetbûna wî çêbûn û gelek kes ji diyar dikin li pişt Falih Feyaz Hevpeymaniya Fetih heye, Hadî Amirî wiha got: "Feyaz namzetê Adil Ebdulmehdî ye ji bo wezaretê hundirîn, ne namzetê hevpeymaniya Bunya ye. Her wiha em namzetbûna wî ji bo wezaretê hundirîn li ser tu aliyek de ferz nakin. Em wan sîwdariyên ji aliyê partiyên din ve li ser namzetbûna wî red dikin."

Ji beriya niha serokê Hevpeymaniya Dewleta Yasa Nûrî Malîkî ragihandibû ku Hevpeymaniya wî rê nade ku namzeteke/î din li cihê Felah Feyaz were danîn. Her wiha daxwaz ji Hevpeymaniya Saïron ji kir ku sedema redkirina Feyaz zelal bikin. **BEXDA**

NY piştevaniya xwe dubare kir

Nûnerê Neteweyên Yekbûyî (NY) yê Iraqê Yan Kobich piştî ku erka wî ya li Iraqê bi dawî bû serdana serokwezîrê Iraqê Adil Ebdulmehdî kir. Ofîsa serokwezîrê Iraqê Adil Ebdulmehdî bi daxuyaniyê aşkera kir nûnerê NY yê Iraqê Kobich serdana wan kiriye û aşkera kir ku Kobich ji ber sedema bida-wîbûna erka wî li Iraqê hatiye xatir ji Adil Ebdulmehdî bixwaze.

Hat ezanîn ku Kobich di hevditînê de ji Adil Ebdulmehdî ra gotiye ew di wê baweriyê da ye ku dê rewşa Iraqê ber bi başiyê ve here.

Her wiha Ebdulmehdî ji amajê bi wê yekê kiriye bi nemana DAIŞ'ê li Iraqê û bi piştevaniya NY'ê dê Iraqê aram bike û rewşa wê gelekî baş bibe.

Yan Kobich ji piştevaniya NY'ê careke din ji bo Ebdulmehdî aniye ziman û aşkera kiriye ku ew hêvîdar in ku Iraqê ji vî rewşê xelas dibe û dê her tim piştevanê başiya Iraqê û xelkê Iraqê bin. **BEXDA**

Li dijî Macron bi biryar in

Çalakiya 'Êlek Zer'an a li Fransayê berdewam dike. Li Fransayê li gorî agahiyên dawî di çalakiya 'Êlek Zer'an de 1385 kes ketin ber lêpîrsînê û tenê li Parisê 974 kes hatin destgîrkirin. Lê çalakvan bi biryar têdikoşin û li ber xwe didin

Li Fransayê çalakiyên 'Êlek Zer'an dewam dikin. Li Fransayê ji 17'ê mij-darê veye bi navê 'Êlek Zer'an çalakî û xwepêşandan dest pê kirine. Çalakvan bi biryar in ku mafên xwe bi dest bixin û dawî li pêkanînen kêfî yên li dijî gelê Fransayê binin. Di serî de li Paris, Tôulouise, Saïnt-Etienne yê li gelek bajarên Fransayê çalakî bi tundî derbas bûn. Li gelemperiya welêt di xwepêşandanan de 1385 kes ketin ber lêpîrsînê, 974 kes ji hatin destgîrkirin.

Wezaretê Karên Hundir a Fransayê ragihand, 10 hezar jê polis 125 hezar kes tev li çalakiyan bûne. Li gorî çavkaniyên polîsan, di dema çalakiyên 'Êlek Zer'an de gelek wesayîtan hatin şewitandin, vitrîn hatin şikandin û ji ber ku bend hatin danîn, êriş hatin kirin. Tenê li Parisê 974 kes hatin destgîrkirin.

Li herêma Occitanîe ya li başûrê Fransayê, li bajarê Tôulouzeyê şerekî giran rû da. Bend hatin danîn û kel û pelên însaetê hatin şewitandin.

Li bajarê Saïnt-Etienne jî wesayîtan polîsan hate şewitandin. Li bajarê Rennesê, komeke rûpêçandî li ber qereqola polîsan şewat derxist.

Li Marsilyayê jî polîsan bi bombe-yên gazê, guleyên plastîk û jopan êrişî

çalakiya Êlek Zer'an a li ser rêya Vieux-Port, Canebiere û Castellaneyê kir. Şer hin bi dijwarî didome, bajar

bûye qada şer. Hêjayî bi bîrxistinê ye ku çalakger bi biryar in daxwaza mafên xwe dike. Her

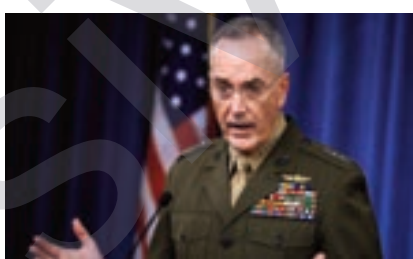
wiha çalakiya 'Êlek Zer'an a li Fransayê dest pê kir li bajarên Hollanda û Belçîkayê ji belav bû. **PARIS**

Dunford: HSD'ê terorîst têk birin

Rojnameya Washington Postê hevpeyvînek bi general û serokê artêşê yê hevbeş Joseph Dunford re der barê gelek dozên girîng û cîwazbûna leşkerî ya Amerika û pêşbazîya hişk a di navbera wê û Rûsyayê de pêk ani. Di hevditînê de behsa rûdana deriyayî ya dawîn di navbera Rûsya û Ukraynayê de û hebûna leşkerî ya Amerîkayê li Afganistanê û hevkarîya wê bi Hêzên Sûriyeya Demokratîk (HSD) re di şerê li dijî DAIŞ'ê li Sûriyeyê de hat kirin.

Girêdayî gefên ji aliyê Rûsyayê ve û bi taybetî piştî ku Rûsyayê dest danî ser keştiyên Ukraynayê li hemberî berava nivgîrava Qirîmê, Dunford got ku tiştê ku di deriyaya Azovê de rû daye, heta asteke bilînd wek helwesta Moskovê li Gurcîstanê, nivgîrava Qirîm û Donbas a Ukraynayê ye. Dunford pişt-rast kir ku Rûsya bi ev helwestên xwe yê "dijîminane" cihanê ber bi şerekî vekirî ve dibe û wiha got: "Tiştê ku rûs pêk tînin, ezmûnêke civaka navneteweyî ya pêkanîna pîvanan e."

Li ser pîrsa ku hêzên Amerîkayê heta kengî dê di Afganistanê de bimînin, Dunford wiha got: "Divê Amerika di Afganistanê de bimîne" û got şer li

Afganistanê bi salan li ber xwe da û tevliheviyek li herêma çêkir û wiha domand: "Ez dixwazim em dev ji Afganistanê bermedin, ji ber ku dibe ku bêaramiyê li başûrê Asyayê çêbibe û derfetê ji komên terorîst re peyda bike ku li vî qadê xwe bi rêxistin bikin û çalakiyên li dijî gelê Amerîkayê plan bikin."

Destkeftin giranbiha ye

Dunford behsa pêşeroja Sûriyeyê û hebûna hêzên Amerîkayê tê de kir û xwe spart armanca sereke ya têkşikandina DAIŞ'ê û alîkariya bi wezîrê karên derve yê Amerîkayê Mike Pompeo di xebatên diplomasiyê de da ku çareseriyekê ji aloziya Sûriyeyê re were peyda kirin û aram bibe. Li ser pîrsa dema mayîna hêzên Amerîkayê di Sûriyeyê de Dunford ev tişt anî

ziman: "Em li ser nefikirîne. Hevkarên me yê HSD'ê di Sûriyeyê de destek-tiyeke mezin li dijî DAIŞ'ê bi dest xist û ev yek tiştê giranbiha ye. Lê der barê peyda kirina aramiyê de hê jî rêya li pêşîya me dirêj e û ez ê niha asta karê tê xwestin ji te re diyar bikim."

Dunford wiha domand: "Divê 35 heta 40 hezar leşkerên hêzên herêmi bîne perwerdekirin da ku karibin aramiyê pêk binin. Heta niha ji sedî 20 ji van hêzan hatine perwerdekirin. Em van hêzan perwerde dikin û hêza wan a şer xurt dikin, tevî ku di şer de leheng in em dixwazin hêza wan baştir be. Aşkera ye ev hêza şerker HSD ji hemû pêkhatiyên Sûriyeyê hatiye avakirin û hêza tekane ye ku karibû rêxistina DAIŞ'ê ya terorîst li Rojhilata Navîn tîk bibe." Girêdayî mijara pêkanîna aramiyê di Sûriyê de Dunford axaftina xwe wiha domand: "Hê jî rêya li pêşîya me dirêj e". Dunford got dê alîkariya xebatên diplomatîk ên Pompeo yê salên çareserkirina "şerê navxweyî yê Sûriyeyê bikin" û wiha li axaftina xwe zêde kir: "Ev sedem e û ez nikarim guman bikim ku heta kengî hêzên me dê li Sûriyê bimînin." **WASHINGTON**

Li Îranê xwepêşandan didomin

Weke rojên borî îro jî xwendekar li ber Zanîngeha Tehranê dest bi xwepêşandanê kir. Hêzên Îranê dor li çalakiya wan girt. Tevî astengiyên

ji xwendekar xwepêşandana xwe berdewam dikin.

Xwepêşandan ji aliyê xwendekarên Zanîngeha Tehran û Zanîngeha Mûderîs a Tewrêz û çend bajarên din ên Îranê ve bi dirûşma piştgirîdayîna karkeran berdewam dikin. Xwendekar daxwaza mafê azadiya xweiradekirinê û azadiya siyasetê dikin. Her wiha piştgirîya xwepêşandanên karkerên Îranê dikin.

Di Roja Xwen-

dekarên Îranê de, Xwendekarê Koleja Dermansazî, aktîvistê karkerî û Endamê Desteya Nivîskarên Kovara Gam Esel Mihemedî li mala xwe ji aliyê hêzên Îranê ve hate binçavkirin. Her wiha tê gotin ku li bajarên cuda yê Îranê hinek xwendekarên din jî hatine binçavkirin.

Her wiha di torên civakî de, tê gotin ku li ber deriyê Zanîngeha Tehranê di navbera xwendekar û hêzên ewlehiyê de pevçûn û alozî derketine. Tê diyar kirin ku hinek xwendekar birîndar bûne û hinek jî hatine binçavkirin. Hêjayî bibixistinê ye ku xwepêşandana xwendekarên ji 7'ê kanûnê ve berdewam dike. Xwendekar bi van xwepêşandanan piştgiriyê didin xwepêşandan û nerazibûnên karkeran. **TEHRAN**

Şehba de her ke şona nêweşî zêde bena

ŞEHBA - Xebatkara Newexşaneyê Avrînî ya Kantonê Şehba Roşîn Şexoye diyar kerde ke kêmiya îekanan vera Şehba de bi hezaran merdimî nêşkenî bîrî tedarîkerdiş û wina va: "Tesîrê negatîf û îmkânê kêmi benî sebebê problemanê muhîmî yê weşî. Şertê zehmetin yê

Şehba tesîrêko negatîf weşîya merdiman ser de keno. Seba raşte ra wedarnayîşê probleman, ganî rêxistinê heqê merdiman hetkarî bîdî. Sewbîna rejîm seba tedarîkiya şarê Şehba astengîyan vejeno. Nêweşî her şona zêde bena. Ganî heme kes bi hawayo hessas têbirîrî."

Ganî CPT cade bikewo dewre

Avûkatê Rayberê Şarê Kurdî Abdullah Ocalanî Îbrahîm Bîlmezî tecrîdî rê hêrsê xo ard ziwan û va: "Ganî sere de CPT û sewbîna dezgeyê Ewropa seba Îmralî cade bikewî dewre. Meseleyê kurdî de muxatabê dewleta tirkî Ocalan o. Qerarê MHMEyî sîyasî yo."

Tecrîdo girankerde ke Rayberê Şarê Kurdî Abdullah Ocalanî ser o yeno domnayene, dewam keno. Ocalan 15ê sibata 1999î ra nata Girawa Îmralî de binê tecrîdêko giran de yo û 11ê Êlûla 2016î de tena pêvînayîşêko kilm viraştî û o wext ra nata ti xebere tira nîna girawene. Heme muracatê pêvînayîşî bi mehneyanê 'Keştiye xirabe ya, rewşa hewayî baş nîya û OHAL' û çîya çîyayan yenî red kerdene. Avûkatê Ocalanî Îbrahîm Bîlmezî qala Girawa Îmralî, Komîteya Vernîgrewtîşê Muameleyo Xirab û Îşkenceyî ya Ewropa (CPT) û Mehkemeya Heqanê Merdiman ya Ewropa (MHME) kerd.

Bîlmezî qiseykerdişê xo de bale ant bêhuqûqiyê Îmralî ser û va: "Tecrîdê Îmralî serra 1999î ra nata esto û çend şono xori beno. Xora no tecrîd pabes-tyê komploya miyanneteweyîye yo. No komplo ke şexsê Ocalanî de azadiya kurdan hedef girewtêne ewro zî dewam keno. Hêzanê serdestan waştî ke Ocalanî binate ra wedarî, la hemverê fikir û

ideolojiyê Ocalanî de ê bi xo çin biyî."

Tirkîye huqûqî ra dûrî kewena

Bîlmezî dewamê qiseykerdişê xo de vist vîrî ke heme muracatê pêvînayîşê Ocalanî yê înan yenî redkerdene û wina domna: "Heta nika bi behaneyanê çîya çîyayan pêro muracatî ameyî redkerdene. Roja verêne ra nata Îmralî de

huqûq çin o. Tirkîye pede-pede huqûqî ra dûrî kewena."

Qerarê MHMEyî sîyasî yo

Bîlmezî derheqê qerarê Mehkemeya Heqê Merdiman ya Ewropa (MHME) de zî hêrsê xo ard ziwan û va: "Qerarê MHMEyî sîyasî yo û ê bi nê qerarî amacê xo ra dûrî kewtî. Xora pawitişê

Bîrêz Ocalanî nê dezgeyan ra çin o. Nika rolo pîl ê CPTyî yo. Ganî CPT cade şero Îmralî û derheqê weşîya Ocalanî de bi raporêk zanayîş bido raparoyî. Ganî sere de CPT û sewbîna pêroyê dezgeyê Ewropa cade bikewî dewre."

Muxatabê dewleta tirkî Ocalan o

Bîlmezî qala muhîmiya rolê Ocalanî zî kerd û qiseykerdişê xo wina qedîna: "Ocalan rayberêko bitesir o û hetkarê aşitiye yo. Meseleyê kurdî de muxatabê dewleta tirkî Ocalan o. Mesajê Ocalanî yê Newrozî hetê bi miyongan ra ameyî goşdarîkerdene û seba şaran biyî umîd, Ocalan pawitişanê xo yê ke şawitî MHMEyî de vano ke 'Ez seba meseleyê kurdî yena muhakemekerdene û binê tecrîdî de ya. Heta ke meseleyê kurdan hal mebo, meseleyê Rojhelato Miyanênî zî çareser nebêno û ez zî azad nê-bena.' Dewlete heta cayêk eşkena mudaxaleyê komelî bikero, la nuqteyêk ra dima şar xo îdare keno." AMED

ROJA NEWE

Serhildan ANDAN
laser.zizzz@gmail.com

Çalakîya wijdanî vila bena!

Wijdan û exlaq seba famkerdişê merdimayîye çiyê en muhîm yan zî esasê en pîl ê. Labelê roja ma ya ewro de modernîteya kapitalîst kena ke wijdan û exlaqî miyanê komelan ra dima ra şexsan ra bigîra û dinyayêka bêwijdan û bêexlaq birona.

Vera na kerdena modernîteya kapitalîst de mucadeleyêko pîl esto û şarî dorê nê mucadeleyî de biyî yew. No mucadele her çîşas pîrîne dinya de bibo zî esasê xo de rojhelato miyanênî de dest pêkerd. Kurdî bi rayverîya bîrêz Abdullah Ocalanî; nika şaran ra rayverîye kenî û vera modernîteya kapitalîst de komelo bi-wijdan û biexlaq pawenî.

Bîrêz Abdullah Ocalanî binê esareto ke hetê dewleta Tirkê û hêzanê binan rê ci rê ameyo ferzk-erdene de, bi fikranê xo vernîya şarê kurdî û şaranê binan akard. Bîrêz Ocalanî bi paradîgmaya newî ke şertanê Îmraliyî de aver berd û binê tecrîdêko giran de şaran ra pêşkêş kerd; hetê zaf hetan ra ameyo qebûlkerdene.

Ewnîyayîşê bîrêz Ocalanî bi no qeyde vera modernîteya kapitalîst de bi hêzo yewin û heme kesan dorûverê xo de ard pêser. Kurdî bi perspektîfê modernîteya demokratîk ke bîrêz Ocalanî vera kapitalîzmî de rona dest bi mu-cadeleyêko newe kerdî; no mu-cadele sere de dewleta Tirkê, gelek hêzanê binan tersna û tecrîdê Îm-raliyî bi no qeyde bi xorîn...

Demêko derg o ke tecrîdê Îm-raliyî dewam keno. Her çîşas keye û avukatî seba pêvînayîşî muracatan kenî zî nêşkenî şêrî Îmralî û her wext hetê îdarekarên dewlete ra muracatê înan yenî redkerdene. Na rewşe prosesê çareserî ra dima dest pêkerd û hema zî dewam keno.

Îdarekarê dewlete bi no qeyde îradeyê pêrîne şarê kurdî gêno binê lînganê xo. Bi milyonan kurdî bîrêz Ocalanî sey îradeyê xo vînenî û sey rayver xo rê qebûl kerdî. Vera no îrade de dewlete tu game nêzerena û hurmet nişanê îradeyê kurdan nê-dana. Kerdena dewlete xura teberê hiqûqî de ya. Hem tecrîd hem zî astengkerdişê keye û avukatan tu hiqûqê dewletan de ca nêgênê.

Ewro seba ke na bêhiqûqî orte ra bêra wedarnayîş çalakîyî estî. Demêko derg o ke nê çalakîyî dewam kenî. Labelê çalakîya en peyêne ya ke hema zî dewam keno û vengê aye resaya zaf cayanê dinya; çalakîya grevê vêşanî ya Leyla Gu-vene ya. Hemsereka Kongreya Komelê Demokratîk û Parlamentera HDPyî ya Colemêrgî Leyla Guvene 33 rojî yo seba ke tecrîd bêro wedar-nayene çalakîya grevê vêşanî de ya.

Guvene reyde hem teber hem zî zindanan de gelek kesî kewtî grevê vêşanî û çalakîya Guvene pêrîne dinya de veng dana. Kurdî ewnîyayîşê xo yê wijdanî û exlaqî yê ke Rayverê xo bîrêz Abdullah Ocalanî ra girewtî; seba Rayverê xo bi o ewnîyayîş çalakîyan de yî. Çalakîya wijdanî û exlaqî nika gelek cayan ra vila bena û kurdî şexsê Leyla Guvene de kenî ke her cayan de besdarê nê çalakîyan bibî û tecrîdê Îmraliyî perçe bikî.

Çunkî zanî ke heta ke berê Îm-raliyî anêbî, înan rê azadî û pêrîne Kurdistanî û Tirkîye ra aşitî mîna. Aye ra wayîrvejîyayîşê nê çalakîyan seba heme kesan zaf muhîm o. Bi nêzdîbîyayîşê wijdanî û exlaqî do tecrîd wedariyo û hîşyarîyêka pile bikewo miyanê şarê kurdî.

Wa Dayîka Sîsê serbest bêra veradayene

Sîsê Bîngola 85 serrî ya ke nîzdiyê di serran o zindanê Tarsûsî de yena tepîştene û rîxmê heme nêweşîyan û serranê ci nîna tehliyekerdene. 2ê teşrîna peyêne de rewşa Dayîka Sîsê xidar biye û Zindanê Tîpa Tîyî yê Tarsûsî ra sewqê Nêweşxaneyê Unî-versîteya Mersînî bibî. Sîsê Bîngole 8 rojî nêweşxane de dermankerdişî ra dima reyna erşawîya zindan. Dayîka Sîsê yew aşmîya ke seba teh-lîye rapor pawena.

Avûkate Bîngole Gulşen Ozbeke daye zanayene ke seba muracatê tehliyekerdîşî raporî pawena, la raporo ke ganî 2 hewtayan de bibiyêne hadre yew aşmîya ke hadre niyo. Hemserekê TUAYDERî Ebedîn Ak-taşî vist vîrî ke Bîngole nêweşxane de zî binê şertanê tecrîdî de ameyo der-mankerdene. Hemserekê Komeleya Heqê Merdiman (ÎHD) ya Mersînî Hakîî Demîrî zî zindan de tepîştîşê Bîngole sey binlingkerdişê heqê mer-diman name kerd û waşt wa Bîngole cade sebest bêro veradayene. Sîsê Bîngola ke par ra zindan de ya û bi suddariya hetkariya rêxistinî 4 serrî û 2 aşmî cezaya aye esta. MERSÎN

'Tirkîye timî menfîetanê xo dima şona'

Pêrodayîşo ke bi serran o Sûriye de yeno kerdiş hîna zî dewam keno. Girê-dayeyê na rewşe problem û qewimiya-yîşê xori benî sebebê qetilkerdîş û bêasayîşê merdiman. Derheqê babete de Rayîrberîya Kampa Seserre ya Şehba Hêvîn Reşîde qisey kerde û arde ziwan ke hêrişê hemverê şarê kurdî û çareser-nêkerdişê problemanê Sûriye de projeyê Neteweya Demokratîke çareserî yo.

Hêvîne qiseykerdişê xo de diyar kerde ke seba çinkerdîşê şerê Sûriye seferberîyêko ortax muhîm o û wina domnaye: "Hêzê miyanneteweyî û dewleta tirkî tena menfîetanê xo fikirî-yenî û cok ra hêriş kenî. Dewleta tirkî

herra Sûriye dagir kena û nêwazena şer biqedîyo. Hêrişê hemverê kurdan yenî mehneya bêtehemulîya qezencanê kurdan. Kesêk bi asanî nêşkeno nê qezencan destê ma ra bigîro. Tirkîye timî menfîetanê xo dima şona."

Nêwazeni çareserî pê bêro

Hêvîne tewr peynî wina va: "Ganî heme dinya seberber biba. Çimkî çareserîya problemê Sûriye zemînê asayîşê dinya ya. Hewldayîş û fikrê Rayber Apoyî yê seba çareserkerdişê problemanê Sûriye xeylê muhîm î. Kesê ke nêwazeni çareserî pê bêro, Rayber Apoyî tecrîd kenî." ŞEHBA

Berlîn û Chur de vîrardişê şehîdan

Paytextê Almanya Berlîn de û bajarê Churî yê Swîsre de bi aktive-tayan şehîdî ameyî vîrardene. Seba îdarekarên PYDYî Şîlan Kobanê (Meysa Baqî), Zekerîya (Zekerîya Îbrahîm), Fuat (Hikmet Tokmak), Cemîl (Nebo Alî) û Ciwan (Haci Cuma Alî) yê ke 29ê Teşrîna peyêne de Mosil de cuya xo vîndî kerdebî Berlîn de vîrardi-şêk ameyî vîrardene.

Kitleyêka qerebalixê tewrê vî-rardişo ke komela Merkezê Ci-

matê Kurdan yê Demokratîkî (NAV-DEM) de ame organizekerdene biye. Vîrardiş de aktivîstê ke Berlîn de seba wedartişê tecrîdê serê rayberê şarê Kurdî Abdullah Ocalanî kewtê grevê vêşaniye zî ca girewt. Gerîlayê HPGyî Yusûf Tunç (Azîz Çirav) û Murat Ozde-mîro (Şoreş Roza) ke 17ê Teşrîna verêne de bejîkê şarîstaneke Ko-murî yê Semsûrî de şehîd kewtibî şarîstanê Churî yê Swîsre de ameyî vîrardene. CHUR

Padayîş texprîbkerdişê demokrasî yo

Hukmatê Herêma Kur-distanî 25ê teşrîna pe-yêna 2018î de qerar da ke partî û rêxistinê ke yenî îda-rekerdiş fermiyetê înan çin î, ganî bîrî padayîş. No qerarî ra dima merkezê Hereketê Aza-diye yê Komelê Kurdistanî ame padayîş û destûr nêdiyeno ke ti çalakîyêk pê bêro.

Nuştox û Rojnameger Şiwan Mihemedî diyar kerd ke pada-yîşê merkezê Hereketê Azadiye yê Komelê Kurdistanî binpay-kerdişê heqê merdiman o û wina va: "Hereketê Azadiye hê-zêko çekdar niyo û hêzêko me-denîwaştux o. Qey Iraqî de destûr yeno dayîş, la tîya de des-tûr nîno dayîş. Padayîşê merke-zan texprîbkerdişê demokrasî yo. Hêzê ke Kurdistan de serdest î, hîzûlla û hêzê leşkerî yê huz-bulla yî. Dewleta tirkî çîşas hêzê kurdan yê Vakur û yê binan bê-veng bikera zî nêşkena biresa netîceyêk. Kurd tena kurdê Vakur nîyî. Çar parçeyê Kurdis-tanî de kurd estî û ganî hemanan reyde pê bikera." SİLÊMANÎ

Qeraxê Cudî de rîyêko nimite: Gelîyê Rû

Weşîkbîyayîşê xoza yê her çar hetê Kurdistanî bendeyê kişkerdişî yî. Dormeyê ba-jarê Şîrmexî pêrodayîş û qe-rarê herêma asayîşê taybet vera ameyo piştîş û heme caya de leşkerî ameyî bica-kerdiş. Dewa Xirabreşke ya qeraxê koyê Cudî ya qezaya Silopî ya Şîrmexî de gelîyêke bi heybet esta. Şarê dewe nameyê aye 'Rû' dayê ci.

Gelîye qeraxê Cudî ra dest pêkena û heta dewa Xirab-reşke dewam keno. Gelîya ke hetê dewijan ra bi serran ameyo xebetnayîş badê ser-ranê 90an tena ameyo verda-yîş. Gelîye bi dîmenê xo yê weşîke her kesî şaş veradana û çîrrêk zî miyanê aye de esta. Hemwelatiyê dewe diyar kerdî ke ê tena seba awe eşkenê şêrî." ŞIRNEX

Şewqek li folklorê zêde bû

Yek bi yek nivîsandin

Weşanên Wardozê bi navê **“Seta Folklorê Kovaran”** hemû nivîsên folklorîk ên kovara Hawar, Ronahî û Roja Nûyê tesnîf û çap kirin. Set ji sê pirtûkan pêk tê. Weşanxaneyê bi tesnîfkirina nivîsên folklorîk ên Hawar, Ronahî û Roja Nûyê şewqek li folklorê zêde kir

Bilal GULDEM / AMED - MA

Weşanxaneya Wardozê ku li Amedê pitûkên kurdî çap dike, xebateke din li wêjeya kurdî zêde kir. Weşanxaneya Wardozê ku tenê xebatên der barê folklorê kurdan de çap dike, setek nû ya ji sê pirtûkan pêk tê weşand.

Di van her sê pirtûkan de hemû nivîsên tēkildarî folklorê kurdan ên di kovara Hawar, Ronahî û Roja Nûyê de hatine tesnîfkirin.

Folklorê Hawarê ji aliyê Mehpus Serhedî, folklorê Ronahiyê ji aliyê Mem Mukriyanî û folklorê Roja Nûyê ji aliyê Rênas Xendekî ve hatine tesnîfkirin.

Kovara Hawarê

Di pirtûka “Kovara Hawarê” de hemû nivîsên folklorîk ên mîna “çirok, fabel, xebereşk, destan, efsane, kilam, stran, lorî, lavij, gotinên pê-

şyan û tiştanok û hin nivîsên li ser eşir û erdnîgariyê hatine tesnîfkirin.

Kovara Ronahiyê

Di pirtûka “Kovara Ronahiyê” de hemû nivîsên wek “çirok, fabel, xebereşk, destan, pêkenok û nivîsên li ser eşir, bawerî, nêçir û salnameya kurmançî hatine tesnîfkirin.

Kovara Roja Nûyê

Di pirtûka “Kovara Roja Nûyê” de ji hemû nivîsên folklorîk ên mîna “Çirok, fabel, kilam, stran, payizok, lorî, destan, dūrik, qewl, hin gotinên pêşyan û

mamik hatine tesnîfkirin. Her wiha di dawiya her sê pirtûkan de ji bo tēgi-hîştina deqên folklorîk ferhenga folklorê ji li dawiya wan hatiye zêdekirin.

Editor û xwediyê Weşanên Wardozê Bahoz Baran der barê xebata her sê pirtûkan de axivî. Baran da zanîn ku dema ew dibêjin Weşanxaneya Wardozê ewil folklorê tē bîra mirovan û got: “Folklor tiştêkî zindî ye. Folklorê di roja me ye îro de û folklorê zemanê berê hatiye qeydkirin û hatiye nivîsin ji heye. Em tiştên di roja me de hene berhev dikin. Xwe digihînin berhemên xwe yên dirrokî yê folklorîk. Çimkî ew nivîsên folklorîk di nava tekstan de fetisîne. Lazim e ji bo mirov tiştêkî ji wan tekstan fêhm bike bîn derxistin û xwendin.”

Baran destnîşan kir ku Celadet Elî Bedîrxan, Kamûran Elî Bedîrxan ango malbata Bedîrxaniyan gelek qîmet daye ziman û wêjeyê û got: “Me di nava xebatên wan de ronahiya folklorê ji dit. Gelek xebatên folklorê di nava xebatên wan de hene û her yek li cihekî belav bûye. Me xwest wan nivîsên folklorîk bînin ber hev û tesnîf bikin. Em fêhm bikin ka di Kovara Hawarê, Ronahiyê û Roja Nûyê de li ser navê folklorê çi hatiye kirin. Me bi vî boneyê berê xwe da her sê xebatan. Ji çirokan bigire heta xebereşk, destan, kilam, ayîn, gotinên pêşyan û gelek nivîsên cur bi cur ên folklorîk hatine bicihkirin. Hersê hevalên me li ser vî xebatê sekinîn û yek bi

Baran diyar kir ku wan navê “Seta Folklorê Kovaran” li xebata xwe kiriyê û got: “Em dikarin bêjin salek bû em li ser vî projeya hanê dixebitîn. Me nexwest em wan kovaran kopî bikin. Me yek bi yek nivîsand. Hevalên me wextek zêde dan nivîsandin. Beriya niha ji Kovara Hawar û Ronahiyê hatibû çapkirin, lê heta niha tu kesî Roja Nûyê çap nekiriyê. Roja Nûyê wek kovarek wînda ji xuya dikir. Me di dawiya her pirtûkê de ji bo fêhmkirina peyven folklorîk ji beşa ferhengê nivîsandiye.”

yek nivîs tesnîfkirin.”

Baran behsa her sê xebatên tesnîf kirine kir û wiha domand: “Derdê me ji yek jê ew e, em dixwazin nivîsên folklorîk ên wê çaxê bi rastnivîsa roja me bi rehetî bîn xwendin. Ango bila mirov tē de asê nemînin û bikaribin bixwînin da ku tiştêkî jê fêhm bikin. Rastnivîsa her sê pirtûkan me li gorî roja me çêkir. Lê me guhertinek di peyve wan de çênekir. Xebatên folklorîk çawa hatibe gotin, divê wisa bî nivîsin. Mirov nikare dest bidê û ew qaydê ewil a folklorê ye. Mebesta me ew bû ku mirov bizanibin xebatek di wan kovaran de hatiye kirin. Lê ne li ber çavan e. Me niha ronahiyek û şewqek da ser folklorê Hawar, Ronahî û Roja Nûyê.”

‘Resmê mezin îlluzyon e’

Ronî ARAM / STENBOL - ANF

Şaxa Rêxistina Efüyê ya Navnetewî ya Tirkîyeyê ji ber salvegera 70’emîn a Danzana Mafên Mirovan a Gerdûnî li

DEPO Stenbolê pêşangehek bi navê “Resmê Mezin” vekir. Pêşangeh dê heta 30’yê kanûnê de dê vekirî be bînpêkirina mafê mirovan daye ber xwe.

Pêşangeha ku li ser tēgîna “resmê mezin” hatiye danîn, a rast bi pozisyonê wiha ye ku wê pênaseyê rexne dike. Ev xebat dibêje, resmê mezin tenê îlluzyon e ku ji hêla otorîte û desthilatan ve hatiye avakirin û li navenda wê ji parêzvanên mafê mirovan datîne. Tê gotin li dijî şêlûtiya ku vî îlluzyonê ava kirî bîbranîn, ji bo geşkirina hêviyê bi hevrebûyîn, hilberandin bersiva herî mezin e li dijî vî resmê mezin.

Tabloya Zehra Dogan

Xebata bi navê “Cenaze” ya nûçegihan û şewekar Zehra Dogan ji li vî pêşangehê heye ku Zehra Dogan nûçegihanê JINHA’yê bû, ku JINHA bi KHK’ê hatibû girtin. Tabloya Dogan a beriya ku were girtin, 2016’an hatibû çêkirin û dema dorpeçên bajaran temsîl dike.

Li gel xebata Dogan gelek xebatên din hene ku bînpêkirina mafên mirovan kirine mijara xwe. Xebateke bi navê ‘İSTİKRAR’ ya Arzu Yayintaş û Neriman Polat ji heye, ku 2016’an bi 3322 bizmaran peyva ‘İSTİKRAR’ nivîsibûn, ku her yek ji van bizmaran temsîla sivil, leşkeran dike, ku dema dorpeçan mirine û temsîla wan kesên ku li ser kar mirine û li ber avên Tirkîyeyê fetisîne. Hunermend peyva ‘İstikrar’ê ku desthilat pir bi kar tînin, bi mirinê re dikin yek û wiha didin. Navê hunermendên ku xebatên wan li pêşangehê tene nişandan: Arzu Yayintaş, Asli Alpar, Başak Bugay, Bengu Karaduman, Berrin Simavlioglu, Candaş Şişman, Cansu Gursu, Çağrı Saray, Ethem Onur Bilgiç, Fatoş İrveren, Gümüş Özdeş, Hakan Gursoytrak, Halil Yavuz Ertürk, Kemal Gokhan Gurses, Lamia Karaali, Memet Gureli, Murat Başol, Nalan Yirtmaç, Nermîn Er, Neriman Polat, Nazim Dikbaş, Sevil Tunaboşlu, Oguz Demir, Tan Cemal Genç, Zehra Dogan, ZULAL.

Tabloya Sûriyeyê demokratîk

Wênesaz û peykertirazê ji pêkhateya ereb, Cemal Ebidselam Mihemed (41) ji bajarê Reqqayê ye. Ebidselam ji 8 saliya xwe ve dest bi karê wênexêziyê kiriyê. Cemal Mihemed dibêje yê ji bo pêşketina wî ew teşfîk kiriyê mamos-teyê wî bûye. Bi mamos-teyê wî wekî Heyka Eymen Nasir û Mihemed Ayaş re kar kiriyê û beriya DAIŞ bikeve Reqqayê, bi hev re pêşangehek li ser kevnepên Reqqayê li dar xistine.

Cemal Ebidselam Mihemed piştî dagirkirina Reqqayê ji aliyê çeteyên Cebhet El Nusra ve bi du salan ji bajarê xwe derket û derbasî Girê Spî bû. Jiyana hevpar a gelan a li Girê Spî bala Cemal dikişîne û li ser pevrejîyana gelan tabloya nexşeya Sûriyeyê çêkir. Piştî tabloyê, peykerê jina azad, peykerê Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan û hinek

tabloyên din ji çêkirin. Cemal Mihemed hestên xwe yê dema derbasî Girê Spî bû, wiha anî ziman: “Piştî ku min zilma li Reqqayê dit û ez hatim Girê Spî, min dit ku çawa hemû pêkhatê bi yek ruhî li gel hev dijîn, ez matmayî mam. Her kesî bi hev re bajarê xwe diparast. Min wê demê fêhm kir şoreşa rast a Rojava ye. Vê pevrejîyanê bala min kişand û min tabloyek çêkir.” *GIRÊ SPI*

Dengbêj ji bo Nesrîn Şêrwanê distrên

Chalak Events, par meha îlonê ji aliyê 5 xwendekarên zanîgehên Stenbolê wek platformeke çandî û hunerî li Stenbolê hatibû avakirin. Heta niha gelek çalakîyên cur bi cur li dar xistine.

Niha ji Chalak Events wê du şevbêrkên dengbêjan li dar bixe. Dê di 22-23’yê kanûnê de li Stenbolê ji bo bîranîna Nesrîn Şêrwan du şevbêrkên bînin çêkirin. Mêvanên şevê, Cemalê Mihê, Dengbêj Kurdê, Avdilayê Goyî û Henîfa Şîrnexî ne.

Dengbêjên tev li şevbêrkê bibin dê kilam, payizok, heyranok û lawjînan herêma Botanê bibêjin. Wê şevbêrka ewil di 22’yê kanûnê de li Şa Performansê be û wê ya duyan ji di 23’yê kanûnê de li Şevîn Teras Cafeyê be.

Chalak Event derheqê şevbêrkan de

wiha got: “Di van şevan de kilam, payizok, heyranok û lawjînan Botanê dê ji aliyê her çar dengbêjan Botanê ve werin gotin. Ev şev wê ji bo bîranîna dengbêj Nesrîn Şêrwanê bê li dar xistin. Em ê bi hev re guhdariya awaz û dengên çiyayî bikin, dengbêjên me wê bi dengêkî berz û zelal bistrînin. Bûyerên ku di dirokê de qewimîn dê nûjen bikin û li me nîşên nû bidin nasandin.”

Herçî bixwaze beşdarî wan şevbêrkan bibe, dikare bilêten xwe ji Şevîn Teras Cafeyê û di şeva çalakîyê de li ber derî ji Chalak Eventsê bixwaze. *STENBOL*

NESRÎN ŞÊRWAN KÎ YE?

Dengbêj û stranbêj Nesrîn Şêrwan, di sala 1929’an de li gundekî Şîrnexê hatiye dinyayê. Li Radyoya Bexdayê xebitiye û nêzî 500 stranan berhev kiriyê. Wê gelek hunermendên hevçaxa xwe yê wêkî Mihemed Arîf Cizîrî, İsa Berwarî, Hesên Zîrek, Tahir Tewfîq, Resûl Gerdî, Şemal Saîb, Kawêş Axa nas kirine û stranên li gel wan gotine.

